

Pozitivan utjecaj lijepe riječi (Medina)

Hatib: dr. Salah ibn Muhammed el-Budejr

26. safer 1444. po Hidžri / 23. septembar 2022.

Hvala Allahu Koji obdari slatkim i lijepim govorom koga hoće. Zahvaljujem Mu na mnogobrojnim darovima. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema druga, svjedočenjem koje vodi Pravim putem, i svjedočim da je naš vjerovjesnik i prvak Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, koji je odlikovan konciznim govorom, savršenom mudrošću i riznicom znanja, blagosti i plemenitosti, neka su na njega Allahova milost i blagoslov i na njegovu porodicu i ashabe.

O muslimani, bojte se Allaha onako kako Ga se boje oni koji razmišljaju o smrtnom času, pripremaju se za odlazak sa ovog svijeta i koje nije obmanula nada u dug život. Uzvišeni kaže: "O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!" (Ali Imran, 102)

Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Lijepa riječ je sadaka." (Muttefekun alejhi)

Obraćajte se ljudima najljepšim i najblažim riječima, daleko od svake vrste vulgarnosti, grubosti i svega što ukazuje na nepoštovanje, omalovažavanje ismijavanje sagovornika. Uzvišeni kaže: "I ljudima govorite lijepe riječi" (El-Bekara, 83). U tumačenju ovog ajeta Ibn Kesir je rekao: "Obraćajte im se lijepim riječima i budite blagi u odnosu prema njima." Neki mudri ljudi kazali su: "Blaga riječ sapire mržnju nastanjenu u nutrini." Uzvišeni kaže: "Reci robovima Mojim da govore samo lijepe riječi, jer bi šejtan mogao posijati neprijateljstvo među njima, šejtan je, doista, čovjekov otvoreni neprijatelj." (El-Isra, 53)

Rečeno je: "Rat počinje riječima, a završava obračunom."

Muhammed ibn Ali rekao je: "Oružje pokvarenjaka je ružan govor." Jezik samo izražava ono što je u srcu, a na trnu ne može roditi ništa drugo do trnje.

O muslimani, biranje riječi posebno je važno u komunikaciji s roditeljima. Roditeljima se, zbog pozicije i prava koje im je islam dao, može obraćati samo lijepim riječima, koje odišu blagošću i samilošću, kao što kaže Uzvišeni: "Kad jedno od njih dvoje, ili oboje, kod tebe starost dožive, ne reci im ni: 'Uh!' – i ne podvikni na njih, i obraćaj im se riječima poštovanja punim." (El-Isra, 23)

Uzvišeni je zabranio da se roditeljima obraća mrzovoljnim i riječima negodovanja, a naredio je da im se obraća lijepim riječima, u skladu sa pravilima lijepog ponašanja i njihovim pravom, i ne treba da ih se zove po imenu, niti da se u njihovom prisustvu podiže glas, bez ikakve potrebe, jer je to nepoštivanje njihovog prava i ružno ponašanje. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, rekao je o pravu roditelja: "Ne zovi ga imenom, nemoj ići ispred njega, i nemoj sjedati prije njega." (Buhari, Edebul-mufred)

Plemenita supruge, tvoj muž je tvoja zaštita, tvoja sjenka, tvoja potpora i vrata tvoje sreće, i nemoj mu se obraćati riječima koje će ga uznemiriti, "ne puštaj" svoj jezik i ne govori ružne riječi koje će ga naljutiti, poštuj ga i pokaži mu pažnju. Allah je nazvao muža sejjidom – gospodinom, gospodarom, pa je rekao: "... i muža (sejjida) njezina kraj vrata zatekoše" (Jusuf, 25). Muž je nazvan gospodarom jer upravlja porodicom i brine se o njoj. Supruga Seida ibn Musejjiba kazala je: "Svojim muževima obraćale smo se kao što se vi obraćate svojim vladarima." (Ebu Nuajm)

Plemeniti mužu, tvoja supruga je tvoj najbliži komšija, nerazdvojni drug i bliski prijatelj. Ona od tebe očekuje korist, pomoć, nježnost srca i lijepu riječ. Pokaži joj nježnost, plemenitost, blagost i dobročinstvo. Ne omalovažavaj je ušutkivanjem, ne ljuti je ukoravanjem i grubim riječima i ne plaši je razvodom i razlazom. Neko je kazao: "Žene dominiraju nad plemenitim muževima, a nadvladaju ih neplemeniti."

Dragi očevi i majke, dijete je plod srca i mirišljivi bosiljak duše. Neka od vas čuje samo riječi milosti, blagosti, umiljatosti i saosjećanja, kao i riječi podsticaja, podrške i argumenta. Onaj ko svome djetetu kaže da je glupo, nemarno i da je neznalica, upao je u verbalno nasilje koje je nespojivo sa ispravnim odgojem, makar njegove riječi i ne dostigle stepen stroge zabrane (harama). Nije dozvoljeno da otac vrijeđa i proklinje svoju suprugu i djecu, a onaj kome je to navika, prema šerijatskim

propisima, gubi status pravednosti, a neki islamski pravници smatraju da se ne prihvata njegovo svjedočenje na sudu. Za djecu treba moliti od Allaha uputu, pomoć i dobro, i nije dozvoljeno moliti protiv njih. Neki roditelji, u afektu i ljutnji, ne razmišljajući o posljedicama i ne provjeravajući informacije, brzopleto reaguju i proklinju sebe, svoje porodice i djecu i prizivaju im smrt, propast i uništenje, i sve ono što u stvarnosti ne bi voljeli da se ispuni. Kada bi im takve dove bile uslišane, kao što im se uslišavaju hajr-dove, sigurno bi doživjeli propast, i žestoko bi se pokajali zbog toga. Uzvišeni kaže: "Čovjek i proklinje i blagosilja; čovjek je doista nagao." (El-Isra, 11) Džabir, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Nemojte moliti protiv sebe, niti protiv svoje djece, niti protiv svoje imovine, jer možda potrefite trenutak u kojem Allah uslišava dove i primi vašu dovu." (Muslim)

O muslimani, kada se savjet zaodjene lijepim i lahkim riječima, postane slađi i privlačniji u srcu i prihvatljiviji u duši, a kada se izrazi učtivim riječima i ukrasi lijepim značenjem, raznježi ljudsko uho i zaplijeni njegovu pažnju. Nemojte se grešnicima obraćati riječima arogancije, odbojnosti i beznadežnosti, obraćajte im se blagim i motivirajućim riječima. Džundub ibn Džunada, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obavješten da je neki čovjek rekao: "Tako mi Allaha, Allah neće oprostiti tome i tome", pa je rekao: "Allah, džellešanuhu, objavio Mi je: 'Ko je taj koji se zaklinje Mojim imenom da neću oprostiti tome i tome?! Ja sam oprostio onom čovjeku (za kojeg je on rekao da mu neće biti oprošteno), a Tvoja djela sam poništio.'" (Muslim)

Ebu Hurejra, radijallahu anhu, rekao je: "Izgovorio je riječi koje su uništile njegov dunjaluk i ahiret." Allah, džellešanuhu, rekao je: "I recite mu blage riječi." (Taha, 44) Jer, blaga riječ razbija okove inata kod silnika i omekšava njihovu grubost. Govoreći o svom pokajanju, Zazan el-Kufi ispričao je: "Kao dječak imao sam lijep glas i vješto sam svirao na tamburi. Jednom sam pjevao svojim prijateljima, pa je naišao Ibn Mesud i rekao mi: "Kada bi ovim lijepim glasom učio Kur'an, bio bi takav i takav", a zatim je otišao. Upitao sam prijatelje: 'Ko je ovaj čovjek?' 'Ibn Mesud', rekli su oni.

Ove riječi omilile su mu tevbu – pokajanje, pa se pokajao i postao je jedan od njegovih najprivrženijih učenika i postigao je visok stepen u znanju.

O muslimani, ljudima od ugleda i autoriteta treba se obraćati onako kako to dolikuje njihovoj poziciji. Od lijepog bontona je poznavanje stanja ljudi, druženje i komunikacija s njima prema njihovom nivou i zaslugama. Onaj ko koristi proste i uvredljive riječi, i omalovažava ljude od ugleda, ljudi će ga zamrziti i ogovarati. Ebu Osman je rekao: "Ko poštuje sebe, poštovat će i druge, a ko ne poštuje sebe, neće poštovati ni druge." Sufjan ibn Ujena rekao je: "Onaj ko ne zna cijeniti druge, ne zna cijeniti ni sebe."

O muslimani, kolegama u struci i na poslu, i poslovnim partnerima treba se obraćati prijateljski, a ne kao da su nam protivnici i rivali, i s pozicije ravnopravnosti, a ne s pozicije superiornosti i dominacije. Ima ljudi koji se loše ophode prema svojim kolegama, ciljano izazivaju svađu s njima, u prisustvu drugih ljudi, kako bi ih omalovažili i umanjili njihovu vrijednost, raspravljaju se s njima, licem u lice, onako kako to ne priliči dostojanstvenim i časnim ljudima, iskaljuju na njima svoju srdžbu i razočarenje, pogrdno ih nazivaju, potvaraju ih i bore se protiv njih, koristeći se čak i lažima, a tako postupaju samo umišljeni, osvetoljubivi i pohlepni ljudi koji žele doći do vrha "preko leđa" svojih kolega, ovladati udjelom svojih partnera, i koji žele udaljiti druge spletkama, prevarama i niskim udarcima, oni pobjedu kupuju prevarom, poštovanje klevetom i uspjeh lažima. To je put onih čiji je pravac licemjerstvo, a ne lijepo ponašanje, Allah nas sačuvao puta maloumnika i neznalica, i uputio nas putem istinskih i ubijedenih vjernika.

Donosite salavate i selame na Ahmeda, uputitelja čovječanstva, ko na njega donese jedan salavat, Allah će na njega donijeti deset salavata.

